

Samenvatting P90-norm

Inleiding

Door het bevoegd gezag wordt bij de beoordeling van de maximale belasting van een medewerker die huishoudelijk afval inzamelt de P90-norm gehanteerd. Afwijken van de P90-norm mag van de Inspectie SZW mits die afwijking onderbouwd wordt door bijvoorbeeld gedegen individueel gezondheidsonderzoek. Dit kan in het kader van een PAGO/PMO worden uitgevoerd (PAGO = periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek en PMO = periodiek medisch onderzoek).

De P90-norm wil zeggen dat bij een gemiddelde populatie 90% van de mensen de werkzaamheden zonder een verhoogd risico op schadelijke gevolgen kan uitvoeren. De norm stelt eisen ten aanzien van beladingmaxima in tonnen en in aantal zakken, minicontainers of wijkcontainers per belader (colli). Hierbij wordt gekeken naar maximale hoeveelheden in gewicht, naar leeftijd van de belader en naar het type inzameling. De P90-norm geldt voor afvalzakken, voor minicontainers van 240 liter en voor wijkcontainers van 1100 liter. De wijkcontainers moeten met twee personen worden verplaatst. De richtlijn is niet van toepassing op inzamelsystemen waarbij een container niet naar de wagen toe wordt gereden.

Oplossingen

- planning
- roulatie inzamelaars
- samenstelling inzamelploeg
- clusterplaatsen
- mechanisatie (zijladers)

Wanneer medewerkers zowel als belader als als chauffeur zijn opgeleid, kunnen zij voor beide taken worden ingezet. Dit verhoogt de flexibiliteit in de planning en zorgt ervoor dat meer afval ingezameld kan worden binnen de ploeg van beladers en chauffeurs zonder de P-90 norm te overschrijden.

Deze norm is van toepassing op de inzameling van huishoudelijk afval. Hieronder volgen allereerst enkele actuele ontwikkelingen en dan de samenvatting.

Ontwikkelingen

Sinds de P90-norm zijn intrede heeft gedaan, hebben zich in de afvalbranche diverse ontwikkelingen voorgedaan die de norm in een ander daglicht plaatsen. Zo is het afvalaanbod en de mate van verstedelijking veranderd, heeft de mechanisatie van de belading een grote vlucht genomen en worden steeds meer afvalstoffen gescheiden ingezameld. Deze ontwikkelingen zijn in 2016 voor de branche-organisaties aanleiding geweest om de P90-norm te evalueren. In deze notitie wordt een toelichting gegeven over de wijze waarop de norm in de huidige vorm moet worden geïnterpreteerd en toegepast.

P90-norm

Op basis van wetenschappelijk onderzoek naar de fysieke belasting van huisvuilbeladers (noot 1) en overleg tussen vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemerszijde en het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid zijn uitgangspunten opgesteld die het risico op overbelasting bij de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen beperken. Deze uitgangspunten hebben betrekking op de zwaarte en de duur van de belasting van chauffeur/beladers en beladers van afvalinzamelvoertuigen. Sinds 1 januari 1998 zijn de uitgangspunten voor fysieke belasting bij huisvuilbeladers omgezet in een norm met beladingsmaxima per persoon per dag. De norm heeft betrekking op de zwaarte en de duur van de belasting van huisvuilbeladers en is afhankelijk van de leeftijd. De individuele maxima zijn gebaseerd op een volledige werkdag van 8 uur.

noot 1) Eindrapport Arbeidsbelasting van huisvuilbeladers bij reinigingsdiensten. Universiteit van Amsterdam, 1993.

Toelichting bij onderstaande tabel:

- De P90 geldt uitsluitend voor het inzamelen van huishoudelijk afval.

- De P90 geldt uitsluitend voor minicontainers van 240 liter inhoud.
- De P90 geldt uitsluitend voor wijkcontainers van 1100 liter inhoud waarbij altijd met twee personen gelijktijdig wordt beladen.

Tabel: Beladingsmaxima per persoon op een 8-urige werkdag volgens de P90-norm

	1) zakken buitenwijk			2) zakken stadswijk			3) minicontainers			4) wijkcontainers		
	<u>U 1)</u>	<u>T 1)</u>	<u>C 1)</u>	<u>U 2)</u>	<u>T 2)</u>	<u>C 2)</u>	<u>U 3)</u>	<u>T 3)</u>	<u>C 3)</u>	<u>U 4)</u>	<u>T 4)</u>	<u>C 4)</u>
jonger dan 30 jaar	4,9	12,8	1829	3,8	8,8	1257	5,5	11,3	514	6,0	15,2	138
30 t/m 39 jaar	3,6	9,3	1329	2,8	6,4	914	4,0	8,3	377	5,4	13,7	125
ouder dan 39 jaar	2,3	5,8	829	1,7	4,0	571	2,5	5,2	236	3,4	8,6	78

1) beladingsmaxima voor inzamelen zakken in buitenwijk

2) beladingsmaxima voor inzamelen zakken in stadswijk

3) beladingsmaxima voor inzamelen van minicontainers van 240 liter inhoud

4) beladingsmaxima voor inzamelen van wijkcontainers van 1100 liter inhoud

U = nettobeladingstijd (uur)

T = beladen gewicht (ton)

C = aantal colli

In verschillende rechtszaken heeft de Raad van State (afdeling bestuursrechtspraak) de Inspectie SZW bij handhaving van de P90-waarden in het gelijk gesteld.

In alle overige gevallen (zoals afwijkende containermaten, gemechaniseerde technieken, afwijkende afvalstoffen enzovoorts) zal uit de risico-inventarisatie en -evaluatie moeten blijken of er sprake is van een beheerst risico danwel of er maatregelen moeten worden getroffen om tot een aanvaardbaar risiconiveau te komen (plan van aanpak).

Arbeidstijden

Uitgangspunt is een 8-urige werkdag die wordt onderbroken door:

- kwartier koffiepauze
- half uur lunchpauze
- kwartier koffiepauze

Indien niet de gehele dag wordt gewerkt, bijvoorbeeld bij een halve vrije dag, dan moet het betreffende beladingsmaximum evenredig worden verlaagd. Indien de werkdag wordt vermeerderd, dan mag het betreffende beladingsmaximum niet evenredig worden verhoogd. Middelen tussen twee of meer dagen is niet toegestaan. Bij het meer beladen van het beladingsmaximum per dag kan dit de volgende of andere dagen niet worden gecompenseerd door minder te beladen. Dit geldt ook voor het omgekeerde.

Oudere werknemers

In veel gevallen hebben oudere beladers het werk al geruime periode gedaan. Daarbij is het aannemelijk dat bij hen het zogenaamde "healthy workers effect" een rol speelt en dat deze beladers een zwaardere belasting aankunnen dan de populatie waarvan in het wetenschappelijk onderzoek dat aan de P90 ten grondslag ligt, werd uitgegaan. Vanuit deze overwegingen is voor beladers die per 1 juli 1996 40 jaar of ouder waren de mogelijkheid de beladingsmaxima van 30- tot 39 jarigen aan te houden, mits zij jaarlijks gezondheidskundig worden onderzocht.

Taakroulatie beladen en chaufferen

Om de fysieke belasting te verlagen kan ook gedacht worden aan het verminderen van de blootstellingsduur aan de belasting. Een geëigende methode daartoe is het invoeren van een taakroulatieschema. Uit onderzoek naar de effecten van taakroulatie tussen vegers, huisvuilbeladers en chauffeurs is een verlaging van de fysieke belasting door taakroulatie aangetoond (Kuijer et al, 1993). Bij taakroulatie kan gedacht worden aan verschillende roulatieschema's. Hieronder worden de meest voor de hand liggende roulatieschema's in volgorde van voorkeur besproken.

- Het besteden van een dagdeel aan beladen, waarbij in het andere dagdeel een niet-beladingstaak wordt uitgevoerd, zoals vegen of chaufferen.
- Het rouleren van de verschillende beladingsmethoden tijdens de werkdag.
- Het rouleren van taken of beladingsmethoden om de dag/week.

Bij punt 1 en 2 geldt dat de maximale beladingstijden en tonnages voor een dagdeel de helft dienen te

bedragen van de voor de hele werkdag opgestelde richtlijnen.

Ten aanzien van het beladen met zakken

Gezien de energetische en biomechanische belasting bij het beladen van zakken dient het beladen van zakken waar mogelijk te worden vervangen door mini- en/of wijkcontainerbelading. De volgende aanpassingen zullen leiden tot een verminderde belasting:

- het verlagen van de laadbakhoogte van de huisvuilwagen naar een technisch haalbaar minimum
- het verminderen van het aantal tegelijkertijd te tillen zakken en/of het verlagen van het gewicht per zak
- het al lopend gooien in plaats van staand gooien van zakken in de laadbak

Ten aanzien van het beladen met minicontainers

Vele soorten minicontainers worden in de praktijk gebruikt. De volgende aanpassingen leiden tot een verminderde fysieke belasting:

- het aanbieden van de minicontainer bij de straat
- het aanbieden van de minicontainer op verzamelplaatsen, waar de huisvuilwagen dichtbij geparkeerd kan worden, zodat er minder lang getrokken en geduwd hoeft te worden
- het verlagen van de stoep- of aanbiedingsplaats, zodat de container bij het terug zetten niet getild hoeft te worden

In de tabel staat de gemiddelde tijd die maximaal per dag aan minicontainerbeladen mag worden besteed op basis van een 8-urige werkdag. Daarnaast staat de hoeveelheid huisvuil die maximaal mag worden opgehaald in ton en in aantal colli door 90% van het aantal huisvuilbeladers zonder energetisch gezien overbelast te worden. Praktisch gezien betekent dit dat bijvoorbeeld een minicontainerbelader ouder dan 39 jaar maximaal 5,2 ton huisvuil mag ophalen en maximaal 2,5 uur mag beladen. In vergelijking met het zakken beladen in een stadswijk mag in een minicontainerwijk dus langer en meer worden beladen.

Ten aanzien van het beladen met wijkcontainers

Aanbevelingen voor het verminderen van de fysieke belasting zijn:

- het eigen gewicht van de wijkcontainer dient zo laag mogelijk gehouden te worden
- de handvathoogte dient niet lager dan 0,91 m en niet hoger dan 1,14 m te zijn
- de wielen van de wijkcontainers dienen goed onderhouden te worden en zo groot mogelijk te zijn
- het verplaatsen van de wijkcontainer door twee beladers in plaats van één

In de tabel staat voor het beladen in een wijkcontainerwijk de tijd die maximaal per dag aan beladen mag worden besteed op basis van een 8-urige werkdag en de maximaal toelaatbare op te halen tonnages en aantal colli. Praktisch gezien betekent dit dat bijvoorbeeld een wijkcontainerbelader van 35 jaar maximaal 15,2 ton huisvuil mag ophalen en maximaal 6,0 uur mag beladen.

Vergroten aanbiedplaats

In het geval van het vergroten van de aanbiedplaats van 2 naar 16 (of 32) minicontainers en niet meer tussen de aanbiedplaatsen wordt gelopen, maar wordt meegereden achterop de huisvuilwagen, mag in de situatie met 16 (of 32) minicontainers ongeveer 25% meer minicontainers (en tonnage) worden opgehaald, mits:

- iedere aanbiedplaats geen stoeprand of andere obstakels heeft
- de minicontainers gemakkelijk bereikbaar zijn in twee rijen achter elkaar staan met de handvatten naar de straatkant
- de huisvuilwagen mee oprijdt langs de minicontainers

De totale belaadtijd blijft gelijk. Met andere woorden: met gebruikmaking van clusterplaatsen mag het aantal colli worden uitgebreid doch niet de toegestane beladingstijd.

Source URL: <https://kennismaking.dearbocatalogus.nl/samenvatting-p90-norm>